

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

Latvian
National Commission
for UNESCO

UNESCO
Latvijas
Nacionālā komisija

Ilgtspējīgas attīstības veicināšana: stāstu stāstīšana, bibliotēkas, muzeji un neformālā izglītība

**Baiba Moļņika, UNESCO Latvijas Nacionālās
komisijas ģenerālsekretāre**

9.06.2022.

Foto: Evija Maļkeviča

Kas ir UNESCO?

UNESCO – Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija

Specializēta Apvienoto Nāciju organizācijas aģentūra, kuras misija ir sniegt ieguldījumu miera veicināšanā, nabadzības izskaušanā, ilgtspējīgas attīstības sekmēšanā un starpkultūru dialoga veidošanā ar izglītības, zinātnes, kultūras un komunikācijas un informācijas palīdzību

UNESCO būtība

Miera ideju īstenošana caur cilvēces intelektuālo un morālo solidaritāti

Nevis «svešais» un «savējais», bet visai cilvēcei kopīgas, vienlīdz svarīgas un saglabājamas vērtības

Starpkultūru dialogs un sapratne

UNESCO tematiskie indikatori kultūras jomai Dienaskārtībā 2030

VIDE UN NOTURĪBA

1. Izdevumi mantojumam
2. Mantojuma ilgtspējīga pārvaldība
3. Pielāgošanās klimatam un noturība
4. Kultūras infrastruktūra
5. Ārtelpa kultūrai

- 2.4 Ilgtspējīga pārtikas ieguve un lauksaimniecība
- 6.5 Ar ūdeni saistītās ekosistēmas
- 9.1 Kvalitatīva infrastruktūra
- 11.4 Kultūras un dabas mantojuma
- 11.7 Iekļaujoša publiskā telpa
- 11.7 Ilgtspējīga tūrisma pārvaldība
- 13.1 Norisība pret klimata pārmaiņām un dabas katastrofām
- 14.5 Ūdens vairošas saglabāšana
- 15.1 Ilgtspējīga sauszemes ekosistēmas
- 16.4 Noziedzīgu aktu atpūšana

LABKLĀJĪBA UN IZTIKAS LĪDZEKĻI

6. Kultūras nozares īpatsvars IKP
7. Nodarbinātība kultūrā
8. Kultūras uzņēmējdarbība
9. Mājsaimniecības izdevumi
10. Kultūras preču un pakalpojumu tirdzniecība
11. Valsts finansējums kultūrai
12. Kultūras pārvaldība

- 8.3 Darbavietas, uzņēmējdarbība un inovācijas
- 8.9 Ilgtspējīga tūrisma politika
- 8.a Adatatsa palielināšana tirdzniecībā
- 11.a Aktīvas sadarbības princīpi tirdzniecībā
- 11.4 Kultūras un dabas mantojuma

ZINĀŠANAS UN PRASMES

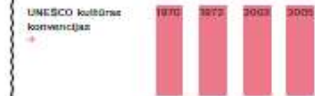
13. Izglītība ilgtspējīgai attīstībai
14. Kultūras zināšanas
15. Daudzvalodu izglītība
16. Kultūras un mākslas izglītība
17. Apmācības kultūras jomā

- 4.4 Nodarbinātības prasmes
- 4.7 Ilgtspējīgas attīstības prasmes
- 8.3 Darbavietas, uzņēmējdarbība un inovācijas
- 9.c Informācijas tehnoloģiju pieejamība
- 12.6 Ilgtspējīga patēriņa
- 13.3 Izpildoties par pielāgošanos klimata pārmaiņām

IEKLAUŠANA UN LĪDZDALĪBA

18. Kultūra sociālai saliedētībai
19. Mākslinieciskā brīvība
20. Kultūras pieejamība
21. Kultūras līdzdalība
22. Līdzdalības procesi

- 9.1 Vienlīdzīga pieeja kvalitatīvai infrastruktūrai
- 9.c Informācijas tehnoloģiju pieejamība
- 10.2 Sociālais sekularitāte
- 10.7 Iekļaujoša publiskā telpa
- 15.7 Līdzdalīga lēmumu pieņemšana
- 16.10 Pamatslūdzība
- 16.a Vairāktības noviršana
- 16.b Nediskriminājoša politika

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

Latvian
National Commission
for UNESCO

UNESCO
Latvijas
Nacionālā komisija

ZINĀŠANAS UN PRASMES

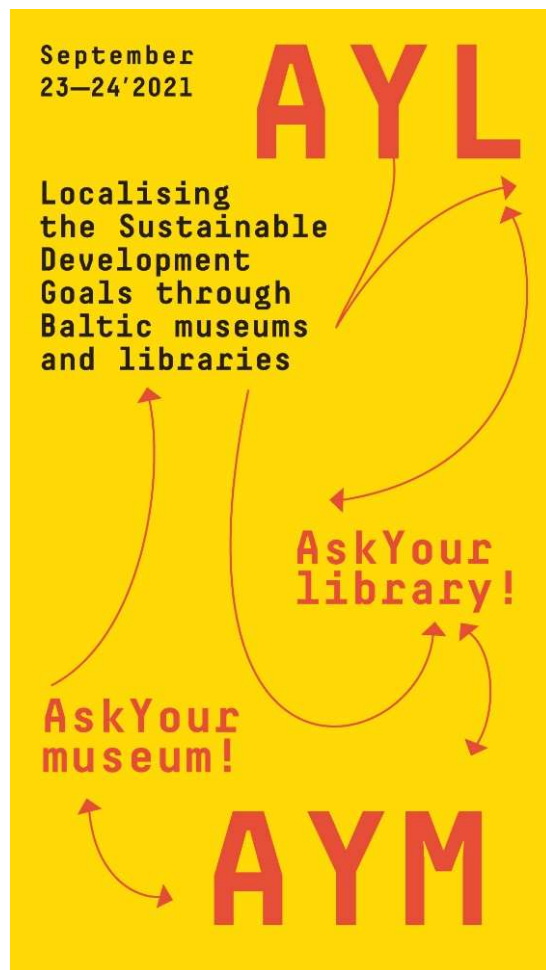
Projekts “Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši”

- Piecu semināru cikls: Rīga, Zemgale, Kurzeme, Vidzemes, Latgale (2019.-2020.g.)
- Publikācija par Latvijas bibliotēku pieredzi IAM īstenošanā (2021. g.)

<http://www.bibliotekari.lv/?p=10235#more-10235>

Ilgtspējīgas attīstības mērķu lokalizēšana muzejos un bibliotēkās

- **Mērķis:** stiprināt muzeju un bibliotēku lomu ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu ieviešanā
- **Aktivitātes:** vietēja un starptautiska mēroga nozaru ekspertu priekšlasījumi un praktiskas darbnīcas
- **Rezultāti:** konferences Secinājumi un jaunu partnerību veidošana

<https://baltic-museums-libraries-sdg.lnb.lv/>

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

Latvian
National Commission
for UNESCO

UNESCO
Latvijas
Nacionālā komisija

IEKĻĀUŠANA UN LĪDZDALĪBA

Projekts «Zenit stāsti»

- **Mērķis:** satuvināt paaudzes, mazināt plaisu starp kopienām un veicināt piederības sajūtu Latvijai
- **Aktivitātes:** 3 ievadsemināri, tikšanās ar antropoloģi, 6 stāstu pēcpusdienas Daugavpilī, Jelgavā un Liepājā
- **Rezultāti:** 53 rakstiski stāsti, kolekcijas zudusilatvija.lv papildināšana

Foto: pasākums Liepājas Centrālajā zinātniskajā bibliotēkā (2020)

Projekts «Zenit stāsti»

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

Latvian
National Commission
for UNESCO

UNESCO
Latvijas
Nacionālā komisija

KULTŪRA UN ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA

UNESCO LNK tīkls „Stāstu bibliotēkas”

- Izveidots 2009. gadā ar mērķi veicināt nemateriālā kultūras mantojuma, jo īpaši stāstniecības, saglabāšanu un tālāk nodošanu caur neformālo izglītību.
- Tīklā darbojas 32 Latvijas bibliotēkas, regulāri rīkojot stāstu stāstīšanas pasākumus, kā arī aktīvi iesaistoties UNESCO LNK organizētās aktivitātēs.

- Stāstniecība uzlūkota gan kā kultūras mantojuma daļa, gan metode sabiedrības saliedēšanai.
- Tīklā tiek izcelta bibliotēkas loma vietējā kultūras mantojuma saglabāšanā, kopienas stiprināšanā, kā arī informācijas un zināšanu pieejamības nodrošināšanā.

Latvian
National Commission
for UNESCO

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

UNESCO
Latvijas
Nacionālā komisija

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

